Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 51 (486). Неділя, дня 16. грудня 1928. Рік X.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошенне 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Українська дійсність...

Хоча Україну від західних її земель відділяли чужі державні кордони, то не уважаючи на це, між сходом а заходом ніколи не переривались тісні культурно-національні взаємини. Так було вже за княжих часів, так було і за Козаччини і в новіщих часах.

В XIX ст. ці взаємини так затіснились, що якби не те, то тяжко булоб собі і подумати національну українську культуру в тих часах. Велика Україна не уважаючи на австрійсько-російський кордон, дала Галичині українську національну свідомість, увільнивши її від церковно-московсько-польської паламарщини, званої „рускою літературною мовою“. Котляревський і Квітка дали нам Шашкевича, Шевченко — Франка. Духово зіллялись обі части, витворюючи спільну українську національну культуру.

Проти цеї спільноти виступили обі інтересовні держави, Росія і Австрія. Перша в своїй сліпоті дійшла до того, що царськими указами заборонила українську мову. Австрії, зглядно її годованцям, тяжко було це саме пристосувати в Галичині. Конституційний лад державний не дозволяв тут того робити, що робив царат в відношенню до українства, хоч як собі цего бажали львівські „австійські“ чинники. Завдяки цій невеличкій конституційній свободі — Галичина стала захистом українського слова, літератури і української національної культури. Це той „галицький піємонт українства“, як звичайно говориться по наших підручниках літератури.

Зачалась спільна робота. Пригноблена економічно Галичина животіла в страшній матеріяльній нужді, але рівночасно, завдяки конституції, мала змогу розвивати українську культуру. Велика Україна економічно сильніща, але позбавлена можности розвитатись національно, прийшла з допомогою Галичині. Тут являються коштом придніпрянських Українців твори придніпрянських письменників, які опісля підземними норами, скритими перед оком російського жандарма — мандрують на Україну. Придніпрянські Українці фондують основання культурних установ як „Наукове Товариство імени Шевченка“, „Академічний Дім“, або розвивають вже істнуючі установи, даючи їм відповідні грошеві засоби. Найвизначніші з тих фундаторів — Милорадовичева, Чикаленко, Тишкевич — звісні кождому з галицьких Українців. Сам Евген Чикаленко, який тепер забутий їсть гіркий хліб політичного еміґранта в Чехословаччині, крім инших жертв, дав на будову „Академічного Дому“ квоту 67.000 австр. корон (в золоті!). Таких ми мали українських мецинатів.

Обставини по війні змінились. Давніщі фондатори української культури в Галичині з жебрачим костуром розбрились по світі, инші погинули в руках московсько-жидівських чекістів — а хто лишився на Україні, коротає життя в злиднях під терором большевицької опрічнини. Нема тепер українських меценатів! На Великій Україні під фірмою Радянської України панують тепер московські большевики.

Не вірите? Спитайте, з якою допомогою прийшла Рад. Україна українській культурі на західних українських землях, на Буконині, або на Закарпатській Україні. Американська еміґрація, а не Радянська Україна спішить в поміч опущеній, збіднілій українській культурі на инших українських землях. Колишні бідні еміґранти, що їх голод вигнав „в світ за очі“, нині своїми скромними офірами не дають загинути „Рідній Школі“, „Просвіті“, допомагають будувати „Народний Дім“ в Ужгороді і тд.

А „українська держава“? „Українська держава“ під гнетом московських большевиків видає сотки міліонів на комуністичні ґазети на цілім світі або на страйки (в Анґлії!). От куди ідуть гроші українських селян з Вел. України. Всюди — до Японії, Чіле, Ураґваю, навіть для африканських муринів, підчас коли українські сироти на инших українських землях не мають кусника хліба і за той кусник платять затратою своєї національности.

Але з певностю українська суспільність на Україні сама прийшлаб з допомогою українській культурі на инших землях, якби лишень можна уладити збірку. Та на це ніколи не дозволять московсько-жидівські окупанти „укнаїнської держави“. Вони навіть книжки не допускають з Галичини на Вел. Україну і то такої книжки, яка дослівно є передрукована в Києві чи Харкові, отже є вже тим самим цензурна. Таку допомогу дає „укр. держава“ українській культурі! Хочете ще яркіщого прикладу? В р. 1915 вивезло московське військо друкарські машини „Наук. Тов. імени Шевченка“ у Львові разом а иншими друкарськими знарядами (черенки) і тд. Все вартости около 30000 долярів. Ті машини тепер в Києві. Хотяй це харківський уряд знає, хотяй прошено його о зворот, але мовляв: міжнародні умови не дозволяють. Вертали до Варшави дзвони, вивезені московським військом, вертали всякі машини до Лодзі — але „український уряд“ не хоче віддати зглядно заплатити за машини Товариству, яке нині бореться з страшною матеріяльною скрутою.

А коли десьтам через когось там впаде сотик на „культурні цілі“ — то инший хтось попадає в телячий восторг. О психольоґіє раба — ти несмертельна! Дайте нам приклад, щоб бодай цей подвиг „української держави“ можна оцінити на десять Чикаленків! Ні, не десять, але на два Чикаленки!

Не український нарід цему винен. Він сам — українські маси прийшлиби в поміч українській культурі, але московсько-жидівські большевики не дозволяють, а їх українські ступайки мовчать. А якби з цих українських грошей, які нині йдуть на комуністичні ґазети в хінській чи японській мові, тільки 2% прийшло на допомогу українській культурі на українських землях поза Радянською Україною, то та культура гарно розвилабся.

В день діточого свята.

День св. Миколая — це свято дітвори.

На цілому культурному світі в той день гомонить по хатах той веселий, діточий сміх. Дітвору в той день дарується дарунками, чи то книжкою, конем, каруселею, лялькою, чи чимсь з одіжи.

Бо справді — дитина заслугує на велику увагу.

В турботі буднів, у важкій праці переходиться біля наших найменших байдуже. Дехто думає, що дитині вистарчить хліб, молоко й цукорок деколи, що їй тільки дай теплий одяг, та чобітки — а у неї всі бажання заспокоєні.

Якжеж ми ошукуємося — думаючи в той спосіб!

Дитячий світ — це окремий світ, не такий, як бачимо ми старечими очима. У тому світі можливі усі чуда: у ньому можуть птиці говорити, карлики можуть мати скарби під землею, а царівни ждуть на лицарів, що їздять на злотогривих конях.

Дитяча думка, молоденька душа — вона ще як квітка. Вона ще не знає тернистого шляху життя, не знає розчарування, поторощених мрій і плянів, не знає чорної долі. В її царстві люди добрі, не має там зла, а правда завжди виходить поб дною. В дитинній груди ще повно запалу допомогти людям, повно бажання битися зі зміями, що кривдять людий.

І тому спрямовуючи думку дітвори на шлях житейської боротьби — ми часто насилуємо її та ломимо її святі пориви. А прецінь ми самі нераз жалуємо за діточими літами, хотілиб бути ними, мати ту душу, що вони — а їх душу нищимо.

Длятого мабуть і дано дітям день св. Миколая, щоб вони могли свято вірити в ту леґенду, що св. Миколай приносить з неба дарунки і щоб діточий сміх лунав так — як повинен лунати. Вони повинні бодай той оден день забути, що їх батько журбою зївся, а мати вічно працює й працює...

Але чи всі діти такі щасливі в той день? Чи всюди той сміх такий ясний — ясний?

Ні! Ось у нашій Україні — скільки сиріт, бідних і обдертих дітий. Кілько захистів неопалених, брудних і нужденних. Кілько таких, що до школи не має в чім піти, а кілько таких, що вбравшись в татові величезні чоботи та мамину хустку йдуть в ліс і маленькими пальцями збірають замерзлі, осніжені гілки, щоб було чим затопити в хаті. Ціла армія тих дітий, що з них має вирости наше Будуче не має ні одного дня сонішного, ні одної щасливої хвилі.

Доси в нас не звертали належної уваги на душу дитини. Поза школою не цікавимося її розвоєм. І коли в Японії є цілий місяць, присвячений дітям, в який тільки й за те дбають, щоб тільки дітям зробити втіху — то у нас і в той один день богато-богато дітий плаче з холоду та куска хліба ради.

Ми так не дбаємо за діток, за їх сміх і веселість, що в нас ні одної укр. фабрики забавок нема, а одинока діточа часопись „Світ Дитини“ не може удержатись. Захоронками, їх працею й життєм поза одиницями ніхто не цікавиться — „Рідна Школа“ благає вічно в нас допомоги...

Ще гірше та справа по селах. Накликування до діточих садків, до тих установ, де дитина моглаб найти те, до чого пнеться її дух — не находить відгомону. Діточих гуртків по „Читальнях“, „Соколах“, „Лугах“ майже нема.

З тою традицією, що дитині, як вона заплаче, треба тицьнути кусок хліба в руку, а яку то передала нам неволя — мусимо також стати до боротьби. По приміру великих культурних народів, що нині панами світа, мусимо і для наших дітий подбати про те все, що причинилобся до їх розвою.

Руханкові дитячі т-ва, садки літні, захоронки, читальні для дітий з аматорськими гуртками й бібліотеками, кружки — мусять з явитися у нас. В кождому селі — одна установа для найменших бодай на час робіт в полі — це пекучий клич сучасної хвилі.

А тому, що ці діла вимагають праці, вкладу гроша й докладного підготовання й зрозуміння — то покажім своє заінтересовання діточою долею у день їх свята — на яке вони ждуть з дрожю серденька малого — в день св. Миколая.

Коли вже не можна зробити свята, коли не стає вже часу, то кожда школа, зглядно комітет батьків повинен улаштувати в той день діточу забаву. Співи, ігри і оповідання історичних казок повинні ввійти в їх програму. І як можливо — дарунки.

А дальше в той день ціле громадянство мусить тямити, особливож ті батьки і матері, що мають здорових, веселих і щасливих діток — що є діти, які рідко всміхаються і які не знають веселости. Про них мусить подбати суспільність. Не грошевою допомогою. І так датків маємо — а датків. Але старою проношеною одежиною, запрошеннєм діток бідних у свою хату і улаштованнєм великої ігри — особливож в захоронках та приютах — зі смачною вечерою.

Нехай раз усміхнуться ті заплакані маленькі личка і сумні оченята, нехай раз сміх дзвінкий покотиться українською землею — дзвінкий діточий сміх... — К-к.

Праця інтеліґентної жінки на селі.

(Голос жінки до жінок).

Не від одної доводиться нам почути, що треба ширити між жіноцтвом на селі правдиву національну ідею, освідомляти його та розігнати ту темряву, яка від віків скувала йому дух.

Чи ті слова в практиці хтось виконує? — Сумніваюсь.

Бо й справді, ми жінки образовані, інтеліґентні, вищі духом, модерні, елеґантні як підемо в ті чорні хати ширити освіту? Чи така проста селянка зрозуміє нас, чи оцінить нашу працю? Чи та праця принесе який хосен? — подумає дехто.

А я кажу, що принесе хосен великий, коби в нас тільки охота знайшлася до праці. Хто красше наведе селянку яка, немов чорний віл гарує весь вік, на ясний шлях, хто красше її зрозуміє як не ми? Зрозуміє й вона нас.

Пригляньмося тим селянським дівчатам, яка в них гарна душа, не зіпсута сучасним духом. Селянська дівчина немов берізка, [illegible] серед бурі й грому. Вона вже змалку тяжко працює, чи то в батьків, чи в наймах. Всі на неї гримають, сварять, хочби вона як найточнійше сповняла свій обовязок. Серед мозольної праці вона росте й все що гарне, ніжне, ховає глубоко в своїй душі, мов добре знає, що ніхто не буде звертати уваги на її ніжність, охоту до діла й запал. Вона ціла віддана праці й жиє! Жиє так, як диктує їй здоровий ум, примус і матеріяльні обставини,

Ми звернім увагу на її ніжну душу, йдім слідами наших письменниць Ганни Барвінок, Марка Вовчка та инших, які ціле життя працювали над пізнанням душі селянської жінки, які описували її горе, нужду й сльози. Пізнаймо ми селянську жінку близше, посвятім вільні хвилі від праці над освідомленням її. Вонаж в безнастанній борбі за хліб насушний не має змоги пізнати як слід обовязків, які вимагає від неї батьківщина. Ми повинні показати їй нашу ідею й ціль, за які тисячі людей проливало кров.

Йдім по селах гуртувати жінок, а дівчат по читальнях та по хатах. Привітаймося з ними сердечно, ввічливо, щоби не було жадної ріжниці між ними а нами. Представмо їм ясно завдання читальні й инших товариств, що істнують в данім селі. Загріймо їх палкими словами, щоби вони стали всі членами та точно сповняли свої обовязки, які наложить на них установа. Нехай не будуть ліниві, отяжілі, оспалі, бо вже давно минув цей час, коли жінка поза щоденними працями не бачила світа і тепер треба дивитися на нього ясно, треба їй розуміти свої завдання. Перечитаймо їм якийсь реферат хочби на буденну тему, але зробім його в приступній, ясній формі й обяснім як слід. Читаймо їм часописи, журнали, книжки, бо в них лежить великий скарб. Познакомім їх з рідною історією, з якою вони так рідко стрічаються. Оповіджмо їм кілька недавно-минулих подій, представмо їм сучасне положення безталанної України. Скажім їм, що ми всі сестри, нас всіх однаково кличе Україна, від нас жде помочі. Згадаймо їм героїв, які з усмішкою на устах йшли в завзятий бій за волю рідного краю.

Поставмо за примір спартанських жінок, які висилаючи своїх синів у бій казали: „Сину вертай зі щитом, або на щиті“! Чому наші селянські матері не малиби піти за їх слідом? Скажім до них: матері, вщіпляйте в серця дітий любов до рідного слова й до рідних нив! Гартуйте молодечого духа своїх дітей, та виробляйте в них сильну волю й запал, щоби як прийде час станули сильні й хоробрі в ряд! Посилайте дітий до школи, купуйте їм книжки. Заохочуйте дітий до читання оповідань, казок, не відтягайте їх від друкованого слова, не лайте їх за це, що в них є охота до науки, бо на все стане часу: й замести хату й книжку прочитати.

Розпитаймо селянок далі про їх домашні обставини, про їх рідню. Вислухаймо радо їх скарг, жалів старaймося їх розрадити й стерти з лиця гарячі сльози. Як будемо на феріях на селі, закладаймо аматорські гуртки, хори, руханкові товариства, курси робіт, шиття, крою, діточі садки. Улаштовуймо з ними вистави, забави, фестини, бо цею дорогою найшвидше освідомимо їх.

Рівнож з дітьми даваймо ріжні вистави й забави, а тим відтягнемо дітей від пустих іграшок, на які вони тратять багато часу. Читаймо їм історичні перекази та заохочуймо, щоби самі читали, бо лише цею дорогою наберуть свідомости.

Не зражуймося тим, що селянки спершу може будуть ставитися до нас з недовірям, що будуть може висміватн нас та що не оцінять нашої праці. Простім їм, та скажім так як Франко, що любимо їх за ту впертість сліпу, за гордощі духа! Нічим не зражуймося, а працюймо!

Цілі посвятімся для селянок і кожду вільну хвилину використаймо для праці між ними. Як будемо працювати безнастанно над сільським жіноцтвом, то праця та не піде на марно, а принесе гарні овочі. Думаю, що кожда свідома жінка повинна почуватися до цього громадянського обовязку. — *Люба Вірленко.*

Дописи.

Криве, пов. Скалат. В ночи з 11 на 12 м. м. невідомі святокрадники розбили двері до захристії тут. церкви залізною штабою. Двері були дуже сильні, сильнійший ще замок, відвірки дубові, неможливим видавалося щоб вони там дістались. Мабуть довший час, більше як дві години мусіли працювати, щоб виважити їх, скрутивши в каблук язичок від замка, що рухається при помочи ключа, а язичок широкий на 3 cm і грубий на 1 cm. Надто надрубали двері сокирою, або долотом. В захристії в шафі, де є ризи церковні, була скарбонка на три ключі, сильно окована. Бандити винесли її на цвинтар яких 230 кр. і там розбили. Священик рано довідався від дяка о годині ½7, що двері до закристії розбиті. Сейчас поставив його на сторожи, щоб нікого не впустив до середини — а сам пішов на поліцію до Скалата — се 10 мінут їзди — і зажадав від комісаря поліційного пса. Комісар полагодив сю справу телефонічно в Тернополи, і на год. 10 мало авто приїхати з псом, однак в дорозі став дефект і воно приїхало аж по першій в полудне. Пес поліцийний обнюхавши шафу, повів урядника в напрямі на цвинтар, одначе межи цвинтарем а церквою є гостинець — а гостинцем перейшло сотки людий до Скалата на ярмарок і пес тут згубився. Опісля повів урядник пса до розбитої скарбонки, при котрій лежала штаба желізна, пес обнюхав її, повів в сторону до дороги, а на гостинци знова згубив слід. Тепер урядник тайної поліції привів одного підозрілого і знаного злодія, до конфронтації з псом. Сей злодій зі Скалата — а пес обнюхавши штабу — ішов слідом до того місця, де стояв сей злодій і відразу на него скочив. Опісля приведено підозрілих злодіяк з Кривого; пес кождого обнюхав, але нікому нічо не робив. Потому понюхав скарбону розбиту і знова скочив на сего злодія зі Скалата, а тим чотиром з Кривого дав спокій. На підставі того його арештували, але він до вини не признався. Посидів два дні в арешті і випущено його на волю. В скарбоні було 62 зол., призначених на заплачення асекурації. Бандити гуляють, бо власти поліційні безсильні. Суд не карає як треба. Убє один другого, за те убійник дістане 2—3 місяці арешту. В сусіднім селі Городници побили одного парібка так, що чашку розбили, і ті розбійники безкарно ходять собі, а побитий стратив вже мову і половина тіла в нього спаралізована. Церкви обкрадають, людий мордують — і нікому те не в голові. Доки то так буде? — Кривецький.

Синягівка, пов. Збараж. В неділю, дня 28 жовтня ц. р. Читальня „Просвіти" в Синягівці улаштувала Свято книжки. Участь у святі взяло ціле село, як старші так і молодші. Свято відбулося з такою програмою: Віддекламовано деклямації Тараса Шевченка „Тополя", „Учітеся", „Чернець" і „Розрита могила". Заходом делегата з філії зі Збаража, п. Когута, уладжено виставу книжок. Реферат про значіння книжки у культурному життю народа виголосив п. Когут. Побажатиб тільки щоб ви, громадяни нашого села, зрозуміли вагу цего свята, вагу книжки і просвіти. Ось минув місяць жовтень, місяць книжки, тепер памятайте, шо місяць грудень є місяцем „Просвіти". Дня 8. грудня минуло 60 літ, як існує наша Просвіта, а ми ще дуже дуже мало научилися і просвітилися. Тож весь український нарід повинен взятися щиро до праці, до книжки, до просвіти. Бо тільки книжка і просвіта може нас вивести з неволі і темноти. Як сказав наш батько Тарас „Учітеся, брати мої". Отжеж послухайте слів нашого славного поета: учітеся і просвічайтеся. А як ми будемо нарід культурний, просвічений, то тоді з нами буде числитися цілий світ, як з другими культурними народами. — Дохід зі свята книжки в нашім селі призначений на закупно книжок до бібліотеки нашої Читальні. Свято закінчено відспіванням національного гимну, „Ще не вмерла Україна". — Йосиф Драґан.

Дублянн, пов. Самбір. До нашого села надійшло тільки ґазет „Сель-Робу", що аж диво, чому воно так є. Кого здиблеш, кождий те саме оповідає про ці ґазети, бо дивно людям, чому ґазети даром приходять, а ніхто собі того не жадав. Отже видно, що сельроби хотять наше село взяти в свої сіти і своїми брехнями дурити людий. Бо не здиблеш в тих ґазетах нічого путнього — хіба самі лайки. В очах сельробів порядні люди це „буржуї", зрадники, лихварі, а за крадежі, бійки, підпали сельробівських вихованців ані одного слова згадки. А кілько то людий обкрадають, побивають і ріжного дива роблять ті товариші „легко-роби" або „нероби" — як їх тут називають. Тільки то ґазети напхали в село, що на фіру є що брати. Цікава річ, хто платить за ті ґазети, бо за дурно нині нічого нема. Радимо тому товаришеви - неробови, що подав імена наших людей, щоби прийшов з міхом і забрав собі ті ґазети. — Дублянський.

Сорока, пов. Скалат. Дня 18. листопада ц. р. відбулися в Сороці десятилітні роковини повстання Української Держави. Рано відбулося торжественне Богослуження. По Богослуженню відправило нанахиду трьох священиків над могилою героїв, прибраною вінцями, синьо-жовтими лентами і прекрасними цвітами вазоновими, які виплекав у своїй школі дир. Рощаковський. У головах могили лежала червона китайка, а над нею березовий хрест з терневим вінцем і черною лентою. О. Цегельський своєю прекрасною промовою до глубини душі зворушив всіх присутних. Почетну сторожу становили луговики і луговички, які не мало напрацювались коло уряджения могили, а то під проводом п. директора Рощаковського і голови читальні п. Козоріза. Вечером відбулася довірочна нарада, яку скликав п. Козоріз, а до президії покликано о. Цегельського і секретаря читальні, Антона Гринькова. По основному рефераті п. Ярослава Борівського пп. Ольги і Іванни Богачевських, о. Цегельського, та по відспіванню національного гимну, Червоної калини" і пісні „Не пора" — всі підбадьорені вертали домів.

З Польщі і про Польщу

В останному тижні заключила Польща договори приязни аж з двома державами, з Угоршиною та Еспанією. Договори ці є на разі без більшого значіння: до Еспанії далека дорога, а між Мадярами і Польщею є ще Чехословаччина. Але як хоче Польща мати приятелів - то й вони добрі, бо десь колись і вони голос мають. Не обійшлося при тому, як звичайно, без парад та надавань ордерів. Також і з Німеччиною веде Польща переговори, які вже кілька разів переривали і зачинали. Тепер зачали наново. — В соймі — як звичайно в польськім соймі. Справа посла Хруцького, побитого посл. Полякевичем, ще досі є на порядку дневнім. Посол Левицький вносив в тій справі спеціяльну інтерпеляцію, в якій питав марш. Дашинського, що він думає зробити, щоби забезпечити послів від таких „культурних" вчинків. Про ту інтерпеляцію пише одна польська часопись: „Гумористична була та інтерпеляція. Так якби направду послам що грозило." А однаковож видно — грозить і то від польських послів. Між послом Хруцьким а Полякевичем в тій справі має бути товариський суд, а пос. Хруцький дістав лист від посла Недзялковського з пожалінням. Крім цього сойм дальше бабрається в ухвалюванню буджету. Онодї в нараді над буджетом мін. спр. внутрішних, на чолі якого стоїть звісний зі своєї заяви про львівські події мін. Складковський, посчеркувано великі грошеві позиції на умундурования та збрую поліції, а також диспозиційні фонди, т. є ті, з яких міністер не знає рахунку. Польські часописи з того приводу підняли крик. „Dziennik Lwowski" пише таке:

„Належить спитати, в чім ті *бідні поліціянти* будуть ходити і яку збрую будуть носити, бо чейже сторожі безпеки суспільної не можуть ходити ані голі ані без збруї. Це одно з найбільш недорічних скреслень комісії".

А „Gazeta Poranna", знаний з прихильности до нас „dziennik kresów wschodnich" і собі ляментує:

„Що означує цей крок? Є це — без огляду на причини — акт протидержавний в найчистійшій формі. Якби уряд ту ухвалу потвердив, то як наслідок малиб ми отворення доріг для диверсійної і шпіґунської акції, до якої паралїжування служить цей фонд (диспозиційний), а далі підповідний зріст проступків, бо поліція і розброєна і зредукована буде".

Чи і хто має рацію з тих двох ґазет — не входимо в те. В кождім разі — доси трохи забогато забирала для себе поліція грошей коли буджет її переходив буджет міністерства справ рільництва, і то навіть кілька разів.

Що чувати в світі?

Союз Народів збереться незадовго на очікувану всіми державами грудневу сесію. Тим разом не буде він радити в Женеві як доси, але перенесеться до місточка Люджано в полудневій Швайцарії. Всіляко кажуть про ті переносини. Одні, що це Штреземан забаг такої зміни, бо в Женеві для нього клімат за острий а він недавно хорував — а другі кажуть, що швайцарське повітрє краще буде ділати на політиків, як італійське. На тій сесії буде порушена справа Надренії, тай справа Литви, а часописи польські згори лагодяться на описування погрому Вальдемараса. Чи трохи не за скоро?

Большевицький командир черв. Росії, Сталін, виголосив перед кількома днями на засіданню центрального комітету комуністичної партії величезну промову. У тій промові порушив він три пекучі питання сучасної большевії, а саме питання розвою техніки й промислу, питання сільського господарства й питання т. зв. правого ухилу в комуністичній партії. Сталін щиро признався в першій частині своєї промови, що большевицька техніка й промисл є дуже слабі Він говорив так (подаємо за Пролетарською Правдою"):

„Ми маємо сотні тисяч фабрик і заводів, що їх техніка не витримує ніякої критики з погляду сучасних досягнень. Маємо довкола себе богато капіталістичних країн, що мають досконалішу техніку у промисловости — ніж у наших країнах. Там техніка не йде — вона біжить. Ми маємо найбільш передову владу (!!) у світі, а дуже відсталу техніку. Чи гадаєте ви, що можна добитися перемоги соціялізму, коли є це протиріччя?"

Проте взивав Сталін, щоб піднести теперішний промисл через запряження електрики. „Або ми того добємося, або нас затруть. Або перехід до нового господарства — або поворот до капіталізму" — говорив він. За новітнє господарство уважає Сталін колгоспи „бо поки ми живемо — казав — в дрібно-селянській країні, для капіталізму є в ній міцніща база — ніж для комунізму". Значить — або переходім, незнати з чим, до техніки буржуйських держав, або спускайтеся куме на дно. В господарській справі Сталін казав, що господарка лишилася дуже позаду, помимо допомоги (знаємо, яка допомога!) комуністів і її треба піднести. Але як? Один з членів компартії, Фрумкін, ще перед промовою Сталіна сказав був, що у сільському господарстві є застій а навіть похід в зад, доказуючи це зменшеним цьогорічним збором. Сталін всю вину за застій скидав на погоду й посуху, помимо того, що колись апостол комуністів Троцький, казав, що „дощик" не має впливу на добре проваджену господарку. „Між містом а селом — казав большевицький диктатор — є розріз, а то через товаровий голод. Ви знаєте, що явищ товарового голоду ще не закінчено і не скоро мабуть буде їх зліквідовано." Та вже найбільше накинувся Сталін на Фрумкіна в своїй мові про правий розкол. Фрумклін казав: „Село, крім невеличкої частини бідноти, настроєне проти нас. Треба відмовитися від наступу на куркула. Біднота з кол-госпів не має допомоги — їх треба знести Ми не повинні перешкаджати виробництву куркула на селі". Отсі слова довели Сталіна до скаженини і він кричав:

„Що це означає? Що означає не перешкаджати куркулови розвивати своє господарство? Це значить зміцнити капіталізм на селі, дати йому волю. А що значить дати йому волю? Це значить дати йому владу."

І бідному Фрумклінови дісталося — як нікому. Деж таки! Та то проста контрреволюція, сектанство, спротив програмі і т. д.! Це той правий ухил, що каже вертати до буржуазного ладу! Але згадував Сталін ще й про инший ухил, ухил „лівий". Той звову уважає, що большевицька господарка йде за поволи і горлає: „Давайте нам що року Дніпрельстан (електричні заклади над Дніпром — пр. Ред) Бий не тільки куркула, але й середняка, бо він такий сам приватний власник — як і тамтой! Начхать на труднощі! Летім вперід що сили!" І тому Сталін наказував своїм наймитам, щоб боролися на два фронти: і туди і туди. З цілої промови виходило, що біда; бо ні техніки, ні селянських порядних господарств, а до того з самої комуністичної партії зробилося три, тай ті жеруться, як собаки на возі. А віз котиться поволи у пропасть...

Німеччині богато клопоту спричинює льокавт т. є. звільнення від праці робітників, а побіч цього має вона ще й другу журбу. Це так звана справа репарацій або відшкодовання воєнного. Воно виносить страшні суми і до тогож Французи та Анґлійці держуть військо в Надренії, щоб ці гроші вимусити. Німеччина в літі зажадала, покликуючись на те, що вона правильно сплачує довги, опорожнення тої країни. Торги в тій справі тревають досі. Франція й Анґлія ніби годяться забрати своє військо, але за це вимагають управильнення сплати та осібної комісії, яка надзорувалаби Надренію. Німеччина тої комісії не хоче — а жадає за те комісії, яка придивилабся німецькій господарці і осудила, чи може платити вона ті гроші, які від неї жадають. А це великі гроші! Анґлія хоче стільки від Німеччини, щоб заплатити могла свій довг Америці, а Франція хоче віддати німецькими грішми і Анґлії і Америці довги та щей щоб на відбудову їй самій лишилося. Німеччина на таке пристати не думає. І от по довгих короводах згодилися всі в трійку на нову нараду, у якій порушуть все: і опорожнення Надренії і справу довгів, а також про комісії говоритимуть. А Штреземан заповів, що ані на крок не уступить. Німеччина знає, що її противницям на ґвалт треба гроший, щоб віддати Америці — бо та напирає — тай торгується. І мабуть таки і ...

КУРДИДИК АНАТОЛЬ.

В ніч під Андрія...

(Мілі Л. посвячую).

Перша зірка вискочила зза лісу на небосхил. В яру засвітилися світельця в запуганих загатою хатках. Сніг посірів.

Галина вискочила з сіней і побігла в низ по стежечці, протоптаній аж до річки. Бігла швидко — закутуючись у велику хустку і дзвонила зубами з холоду.

Прибігла. Якимсь дивним морозом війнуло від леду та голого верболозу.

— Марто!..

Лози шелеснули і Галині здалося, що вони люті. Голос пробіг по леді, вернув і лози знову хитнулися.

— Марто!

Загорнулася щільнійше. Кругом стояв тихий вечір. Сумерк почав сунути од ліса по снігу. Під верболозами десь під ледом захлюпала вода...

Галині вдарило серце живійше. Щось дивно непевного було в тому сумерку, в тих голих вітках, у хлютоті води, що мов під склом.

— Ай!

Хтось хопив її ззаду за очі і по долині пронісся регіт:

— Ну, тай задумалася!...

Марта стояла проти неї, уся румяна, розвогнена — мов дитина.

— Маєш, Марто?

— Маю.

— Ходім!...

У Старої Вовчихи трохи не ціле село. Дівчата, відданиці, хлопці і підпарубки.

У хаті накурили, а світло пробігає по розяснених лицях і переплітається з веселим реготом. Під печею підскакує полуме...

— Готово?

— Готово!

— Ану — ану! Що то буде?

Розтоплений віск засквирчав у воді і стало тихо.

Усі голови схилилися до миски зі свяченою водою. По воді пливала неформенна маса і сухі руки Вовчихи підняли її до світла.

— Пугач стоїть, дитино. Тай ще ніби козак, що їде звідкись. О — бачиш! У нього щось таке, мов кріс за плечем.

Галині піднялось щось в груди... Він! Він! Микола! Коханий! Десять літ, як у бій пішов і досі ні вістки нема. Коби хоч слово, коби хоч переказав — жию — або ні.

Бабусині руки обертають віск, а на стіні ворушиться тінь.

— І що ще, бабусю?

А Вовчиха спровола — так мов святий обряд виспівує:

— І ще комусь гріб, з хрестом.

І знову вкидають віск у кухлик, засувають в піч і в хаті знов гамір. Тільки Галина в кутику сидить бліда — бліда і шепоче напів до себе — напів до них:

— Гріб з хрестом...

— Йдеш таки, Галино?

— Йду, Марто.

— І не лячно?

— Мені? Чогобто? Лячно жити, а те що буде, побачимо. Усе одно. Пращай.

У чорну пропасть лісу впадає дівоча постать і старі, безлисті дуби відразу згукують, мов дивуються.

— Ов—в—ва!

Але Галині однаково. Вона тут кожду стежечку знає і що їй там, що ліс гугорить.

Стара ворожка казала, що їй треба піти на могилу у північ під Андрія і як перші півні запіють пугача задусити. Потім тричі „Отченаш" змовити — і він прийде.

Він прийде, прийде такий, як бачила його тоді. Останний раз. Буйний, з кучерявою головою і палкими очами. Прийде і скаже їй, чи довго ще ті ночі будуть стелитися тугою та дожиданням. Чи може...

Ні! Галина цього не хоче. Він жиє. Він мусить жити.

Холодний піт вискакує на висках у неї, але вона знімає його рукою. Чує, що чоло у неї горяче, як розжарений чавун.

Зза кождого дерева, зза кождого куща лячно заглядає ніч, а над головою шумить щось, перескакує по гіляках і мов кричить:

— Віддай! Віддай!

Воно біжить по верховіттю — а Галина зимною рукою судорожно стискає малого пугача і не йде. Біжить...

Вискакує на поляну. Вона уся біла од снігу і тільки обшарпані боки могили чорніють, як пащі.

Галина швидко прямує до неї. Позаду лишається слід і як вона на верху — мусить оглянутися. Хтось мов йшов за нею.

У лісі тихо і Галині тужно, як у груди цокає голосно серце, мов годинник. По тілі йде дивна знемога. Ноги дріжать і самі приклякують у сніг.

Пугач шарпається — але вона не пустить. Птах мов передбачує свою долю, бє крилами, кидає ногами і тріпається так, що Галина ледви двома руками держить його.

Ні! Не пустить! Цеж він їй має вернути хвилю щастя. Не пустить.

— И—и—и-в! — скрикує птах дико і по лісі — як звір — біжить луна, перекидається десь далеко другою і вертає.

— И—и—и-в!

Галині волос їжиться, як дротє. У груди застигає щось брилою леду, а думка стає — мов вдарившись до камяної стіни.

— И—и—ив! — дреться птах розпучливим криком жаху.

Вона хапає його за клюв — а крик — той відгомін ходить по лісі і починає будити ніч. Ось вона вилазить зза дубів, простягає волохаті лапи аж на поляну і Галині мурашками біжить по хребті.

Птиця видирається, шолопає крилами. Вона силоміць кладе її між коліна, стискає — а в той момент здирає хтось хустку з голови. Галина чує, як вона зсовується на плечі, а на шию лягає кліщами мороз...

Десь здалека вилітає нагло з ліса зойк. Перескакує верхи дерев, продирається крізь пітьму і мов ланцухом обивається круг неї.

Вона чує, що той ланцух мотає їй груди, дихати не дає. Що кожде огниво в ньому з болю і як накидається на її тіло — так дзвонить жахом.

— Миколо! — кричить вона думкою...

Зойк термосить воздухом, гасне, слабне і потапає в ночі.

Тихо.

— Собака виє — підшіптує останна іскра свідомости...

Душа боїться і як заляканий звірок — втікає з голови, з очий, з шиї. Збирається біля серця мрякою і від того нудно.

Галина не чує — не бачить — вона вся в тому лісі. Шукає чогось і найти не може. Аж давиться шуканням. Засипляє.

— Запіють когути — Отче наш.

А вони вже кричуть. Десь далеко мов конає хтось і ратунку зве. За скляною стіною розривають живого когось.

І хмурів ліс — відгукується.

— Отче наш... іже єси...

Тількиж думка не може. Не може трьох слів зчіпити і як віз по камінню, товчеться по безладнім гомоні:

— Да прийдет — Отче наш — не веди нас — воля Твоя...

Птах дико кидається в бік і Галина в тій хвилі хапає його за горло. По лісі розноситься крик — на полину вискакує пітьма і стає проти неї.

Жахливими вічми в саму душу Галині і од того вянуть сили.

Пугач вискакує з рук і цілим своїм тілом, пазурами і клювом скаче в очі.

— Ай! — рветься в ліс рев...

Тихесенько приходить молочний світанок. Сипле тисячами білих зірок і мов вовною отулює на могилі Галину та чорну пляму з розкиненими крилами на боки.

бути виторгує те, що схоче. — Як доносять останні вісти, страйк робітників важкого промислу металевого й деревляного щасливо покінчено. Одна за другою вертають поволи фабрики до праці. Заки однаке ціла промислова область дійде до давнього стану праці, мине ще богато тижнів, бо величезні печі повигасали і треба трохи почекати, заки їх приверне ть до правильного стану.

Французький парлямент радить тепер над буджетом міністерства справ військових. Буджет той виносить 8 і пів міліярд франків, з чого один міліярд мабуть піти на розбудову воздушної фльоти. Ця страшна сума настрашила деяких послів, особливож послів з радикальної партії, яка в новому уряді не має представника. І от один з радикалів Монтіні почав був в соймі кричати, що він в імени своєї партії противиться буджетови, бо Франція має дуже велику армію — значить хоче війни. Та міністер спр. війск. Пенлеве заявив, що ніби-то Франція має тепер меньшу армію, як мала перед війною (в 1912 р. — 688 тисяч — а в 1929 матиме 586 тисяч) — а до того час служби скорочено до одного року. При тій дискусії міністер Пенлеве сказав, що Франція не боїться вісти, бо для мира зробила вона богато — але не позволить, щоб фальшивими цифрами підривано її славу заграницею.

Італія починає погрожувати Франції. Між обома тими державами вже від давна панує ворожнеча і то з двох причин: раз, що Франція дає у своїйому краю захист кождому, хто проти фашизму виступить і не хоче їх видати, а друге — через кольонії. Італійська еміграція перед війною виходила до Африки — а тепер там в Туніcі, Альжирії і Марокку засіли Французи і не хочуть Італійцям ані пяди землі для нових емігрантів дати. Напруження відносин погіршив ще в останніх тижнях процес італійського робітника Модюно, який втік перед фашистами до Франції і опісля застрілив італійського консуля Нардіні за те, що той мимо кількаразової просьби не хотів йому дати дозволу на поворот до Італії. Французький суд засудив Модюно на 2 роки тюрми, а та кара видалася Італійцям малою. Преса підняла крик — що це є кпини зі справедливости (про це зрештою ми знаємо і з процесу Шварцбарта, вбійника Петлюри) і що це впрост провокація Італії. Італійці обурилися так дуже, що всі їх офіцери поскидали французькі відзнаки й медалі, кажучи, що вони будуть перетоплені на кулі проти Французів, а навіть змагання спортові поміж італійськими і французькими змагунями відкликані. А Муссоліні наставляючи одного ґенерала на директора фабрики амуниції, сказав: „Тепер можете працювати пильно помимо пана Келльоґа для Італії". Це значить, що Італія нічого собі не робить з противоєнного договору, якому почин дав американський міністер справ закорд. Келльоґ. Як звісно, цей договір підписано в серпні в Парижі і підписала його також Італія. А тепер Муссоліні кпить собі з договору.

Югославія обходила керваво десятьліття своєї державности. В Загребі прийшло до заворушень. Хорватські студенти в той день звисили на катедрі чорні прапори, а коли поліція зняла їх та арештувала кількох студентів, товпа старалася арештованих відбити. При тому з одної і другої сторони впало богато стрілів і забито двох цивільних людий а одного поліціянта. Рівночасно відбувався похід війська, на кінці якого йшла поліція. В хвилі, як поліція доходила до касарень, обкинули її Хорвати камінням і знов ранили кількох постерункових. Також і на університеті і в школах прийшло до несупокоїв, бо студенти вривалися до будинків шкільних, де відбувалися свята з нагоди десятьліття і розганяли святкуючих. Цілий день в Загребі улиці були пусті, якби хто їх вимів мітлою і тільки патрулі ходили. Сербські часописи стараються замовчати про ті протести гноблених Хорватів — алеж вістка про них облетіла вже цілий світ. І певне, що не буде з цього для Сербів користи.

Румунія входить під проводом премієра Манію на новий шлях політики. Той чоловік закотив рукави тай взявся усувати лайдацтва, що накопичилася в циганській державі за його попередників. Тисячі урядників, що мали нечисті пальці та нечисту совість Манію нагнав з посад, а тепер старається завести лад в державній касі, з якої вкрадено через підкупства та шахрайства до 6 міліярдів леїв. Проголошено вже також і нові вибори до сойму. Вони мають відбутися за кілька днів, а що Братіяну і його ліберальна партія надоїла усім — то сподіються, що Манію переведе до сойму таких послів, яких сам схоче. Взагалі його новий уряд, що почав правильну працю й господарку, має у Румунів прихильність. Навіть меньшости національні і то такі, як Мадяри, що увесь час ставилися ворожо до Румунів — тепер ідуть на руку Манію і ставлять своїх кандидатів на послів до сойму у згоді з пануючою демократичною партією хлопською. Як ці вибори перейдуть і Манію матиме за собою увесь сойм — то Румунія почне нове життя, життя культурної держави. І може — дасть Бог — що і нашим братам буковинським всміхнеться трошечки доля по кількох літах переслідування та знущань з боку братіянських посіпак. — Кілька днів тому назад обходила Румунія так як інші держави, 10-ліття свойого відродження, згл. поширення своєї держави. Румунія ще 50 літ тому одержала самостійність, але в границях тої держави була тільки мала частинка Румунів. Решта їх находилася в Семигороді, Буковині та Бесарабії. Прагнучи відзискати Семигород і Буковину, Румунія виступила в війні проти центральних держав і хоча ті її побили на голову, то всеж таки дня 1. грудня 1918 р. румунські війська відібрали назад Букарешт, а цього самого дня семигородські Румуни проголосили своє зєднання з рештою краю. Передтим ще було прилучено до Румунії Бесарабію. І от день 1. грудня обходила румунська держава величаво, як день зєднання усіх румунських земель. А Українці з Буковини в той день обходили десятьліття румунського важкого ярма.

Чехословаччина мала в тім тижні у своїй столиці новий політичний морд. Відбувся був суд над альбанським студентом Бебі, що тамтого року в осени застрілив посла альбанського в чехословацькій републиці, Зена Беґа. Підчас судової розправи, в часі, як предсідник суду зарядив малу чвертьгодинну перерву, залунали в салі вистріли. Обвинувачений впав трупом, кілька людий зістало покалічених. Чоловіка, що стріляв, сейчас арештували. Показалося, що це був також Альбанець, на прізвище Вучітерна, який свого часу служив у брата вбитого Зена Беґа. Він оправдувався тим, що знав наперід лагідність чеського суду, а якo Альбанець хотів строго покарати вбійника.

Австрія має вже парешті нового президента. Торги в справі його вибору тягнулися довго-довго. Як відомо христіянсько-суспільна партія хотіла, щоб президентом був на далі дотеперішний президент др. Гайниш. Він однаке два рази вже був вибраний і бути йому президентом третий раз не дозволяла конституція. Партія христ.-сусп, на чолі з премієром Зайпелем домагалася навіть зміни конституції в тім напрямі, щоб президента вибрано плебісцитом — і хто зна чи не булаб перевела свого бажання мимо спротиву соціялістів, якби не те, що Гайніш сам не схотів бути довше головою держави. Супроти цього почали зявлятися ріжні кандидатури. Пропоновано президентський уряд навіть др. Зайплеви — але остаточно обі партії Австрії згодилися на одного і того самого кандидата — професора Мікляса. І Мікляса вибрано президентом. Це бувший учений і директор ґімназії, який під вечір життя почав займатися політикою і до самого вибору був презесом Ради Народньої.

В Афґаністані, про який час до часу приходять вісти до Европи, вибухла на днях революція в столиці Кабулю проти короля Амманули. Підложем її є, так як і тої революції, що була кілька тижнів тому назад — реформи Амманули, який хоче надати своїй країні еропейський вигляд. Та підчас як тамту ворохобню легко здушено — то теперішня прибрала була ґрізні форми. Палату королівську та богато державних будинків в столиці спалено, а сам король втік і мусів стянути на поміч вірного собі війська, щоб здусити бунтівників і так запофаність та заскорузлість Афґаністанців, дала притоку до братовбійної війни. Король взвав усіх повстанців, щоби до 24. годин зложили оружє. Після останніх відомостей — революцію вже здушено. Богато повстанців розстріляно, а хати їх спалено. Амманула перший раз уживав в тій боротьбі аеропланів на своїй землі. Доси їх в Афґаністані не знали.

Всячина.

Від Видавництва. До нинішнього числа долучуємо чеки Почтової Каси Щадничої і просимо наших передплатників тими чеками надіслати нам передплату на рік 1929. Найвигіднійше буде для передплатників і для Адміністрації коли передплата в квоті 10 золотих буде відразу заплачена на цілий рік. Хто не може надіслати передплати на цілий рік, то нехай надішле передплату в квоті 5 зл. 50 сот. на пів року. Хто не може відразу прислати ані річної, ані піврічної передплати, нехай пришле квартальну передплату в квоті 3 зл. Просимо спішитись з передплатою, щоби протягом грудня, а найдальше в перших днях січня передплата була заплачена.

Тов. охорони дітий і опіки над молодіжею в Перемишлі відбуло свої загальні збори д. 3. грудня. Тов. розвивається щораз краще і дає надію, що його діяльність в слідуючім році пошириться значно. Висловлено також бажання на зборах, щоб тов. зцентралізувало опіку над молодіжею та щоб не творено нових товариств з тою самою цілею. А щоб молодь знайшла належну опіку і зрозуміння, то повинен відділ тов. покликати до життя секції для шкіл середних і народних, зложені з катехитів і представників дотичних шкіл. Добре булоб, щоб Марійське товариство не вело відділно акцію але справу допомоги молодіжи передало відділові товариства. Тим самим зайвим являється творення окремого товариства при ґімназії.

Діточе свято св. Николая уладжують ученниці II держ. семинарії у вівторок, дня 18. грудня, в салі ґімнастичній (в шкільнім будинку). Дарунки складати від 2—5 год. в салі в партері. Вступ на свято 50 сот. Чистий дохід на добродійні цілі.

ПЕРЕМИСЬКІ КІНОТЕАТРИ від 9—16. XII.

Олімпія: ЖЕРТВА КАБАРЕТУ ГОНГ-КОНГ — 10-актова епопея злодійських пристрастей з Бернардом Ґецке і Виллім Фріч. ФАЛЬШИВІ МІЛЯРДИ — пориваюча драма з Ґеррі Пел.

Пельонія: ТИТАНІК — драма великого жаху і ґіґантних вражінь з О'Брієн. ТАЙНИЙ КУРЄР — могучий архитвір з Іваном Можухін, його жінкою Петерсоновою і Ліль Даґовер.

Редута: ТОЧКА НАД І — перла польської продукції з Ромською Додо і Шкарцом. КНЯЗЬ ЧИ БЛАЗЕН — фільм життєвої бурі за повістю М. Декабри з Іваном Петровічем.

Новинки

АРЕШТОВАННЯ У ЛЬВОВІ. У Львові арештовано кількадесять Українців, мужчин і жінок. Переведено також численні ревізії. Все те стоїть в звязи з замахами у Львові і Кракові. А саме хтось післав як дарунок св. Николая пекольну машину до Редакції „Слова Польского" у Львові і „Курєра Ілюстр." в Кракові. Пекольна машина у Львові вибухла, покалічила одного чоловіка та знищила кімнату, в якій її розпаковувано. В Кракові прилапалися і бомба не вибухла. За те арештують тепер Українців.

ОТ ТАК ВИХОВУЮТЬ. Московська „Робочая Газета" подає такий документ, підписаний кількома молодітними хлопцями: „Ми, вище підписані вихованці Дітколонії Ч. 5, Чужакін, Смірнов, Платчиков, Йонов, Зібрев і Наумов прирікаємо керманичеві дому, що не будемо більше влазити вікнами і красти, уживати плюгавих висказів, розбивати вікон, псувати електричних проводів, бити вчителів і служби і палити в будинку Дітколонії. Не будемо насилувати товаришок, будити їх в ночі і робити їм неприличних пропозицій, не будемо задирати сумок учительям. Не будемо вивалювати дверий до кімнати завідателя Дому — а будемо правильно ходити до школи". Як видно — революційне виховання робить поступи.

НЕСПОДІВАНІ ГОСТІ. Недалеко міста Керземберґ в Африці мав місце такий випадок: Один фармер сидів якраз з родиною при вечері, коли це нараз на порозі залунав страшний рев льва. Усі здеревіли. Син фармера перший не втратив притомности, схопив зі стіни рушницю і скочив до вікна. В тій хвилі крізь отворені двері вбіглодва льви. Хлопець прицілився і один з них впав трупом. Другий однаке в тій хвилі скочив на людий і заки забито його, покалічив батька родини і одного сина. Це нечуваний досі випадок. Льви ніколи не підходять до людських осель і кажуть, що оті два мусіли бути страшенно голодні, коли відважилися йти в хату.

В ПАРАДІ ДО ТЮРМИ. Французький аптикар Жан Розе отворив в неділю аптику на годину, щоби зробити лік для якогось хорого. Поліції це не подобалося і вона покарала Розе карою 400 франків з заміною на добу арешту. Аптикар рішився її відсидіти а його товариші замаїли авто квітами і прибили на ньому таблицю. „Тут іде аптикар до тюрми, якого злочин в тому, що в неділю працював для людий". І так Розе поїхав в параді до тюрми.

ДВА ЦІКАВІ ТИЖНІ. В Японії улаштовано т. зв. тиждень чемности. В часі його Японці старалися бути для кождого найввічливійшими і найсердечнійшими, кланялися за кождим словом і усміхалися привітно. Він мав навчити людий гречности. Рівночасно в Києві уладжено тиждень заліза. На протязі сімох днів скрізь збирано старе залізо і складано в урядах, щоб ним допомогти, як сирівцем, фабрикам. Певне що з таких тижнів більше користи, ніж з польських примусових „тиґодні дзєцка".

НЕЗНАНОМУ ГОРОЖАНИНОВИ. В Анґлії рішили поставити памятник, подібний до памятника незвісному жовнірови, який символізує геройство вояцке. Цей памятник бувби присвячений незвісному горожанинови, зглядно такому, який платить точно податки і сповняє всі повинности. На памятнику бувби представлений чоловік, що двигає тягар а в руці має картку паперу, ніби квіт на заплачений податок.

ДИВНИЙ ПЕС. Учені американські в Колюмбії досліджують тепер дивного песика, який так добре розуміє людську мову, що всі чудуються. Псови тому можна пр. сказати: „Иди в другу кімнату і возьми зі стола банкнот одноєдоляровий. Десятьдоляровий лиши!" — і пес виконає усе як найкраще. Він розуміє що таке вікно, котра рука ліва і права і т. д. Властитель цього пса каже, що він ніколи не бив його, а вчив так, як дитину.

КОНҐРЕС КУРЦІВ. У Франції відбувся недавно зїзд курців тютюну з цілого світа. Учасники його радили увесь час серед хмар диму над способами здорового курення та дорожнечею тютюну. Притому зроблено цікаві перегони — хто найдовше курить ме люльку, не засвічуючи її вдруге. І найкраще пописався один урядник, Казмантель. Його „люлючка" згасла по 55 годинах пакання.

ЧЕРЕЗ КРАСУ. В Парижі відбувся цікавий процес: Одна дуже гарна дівчина заскаржила свою господиню, яка вигнала її зі служби тільки через те, що вона була гарна. Дівчина стратила посаду і домагалася відшкодування. Властителька склепу, у якому та дівчина працювала, боронилася тим, що мовляв, хлопці вічно прилазили до склепу, щоб на неї дивитися, а вічно не купували. Суд однаке став на становищу, що краса не є причиною до позбавлення хліба когось і признав красавиці відшкодування.

З ДИМОМ. В Стасевій Волі пов. Рогатин підпалив хтось збіже у стиртах на фільварку. Згорів цілий цьогорічний збір. Страт начислюють на 26 тисяч золотих.— В млині Корнберґа в Тернополі вибух пожар, якого жертвою впали усі будинки і машинові галі. Помимо пожарної сторожі вдалося вратувати тільки одну динамомашину, кілька пасів та малий маґазин зі збіжем. Шкід є на віз мілиона зол. — Рафаель Рауфлайшер, властитель млина в Ражневі пов. Броди підпалив сам навмисне свій турбіновий млин, бо хотів дістати асекурацію. Млин згорів, хата Рауфляйшера також, шкід є на 25 тисяч золотих — а тепер не дістане нічого.— Наслідком неосторожности повстав оноді вогонь в Мальчицях пов. Городок. 9 будинків, в тому 5 стодол зі знарядям та цьогорічним збором замінилося в попіл на школу господарів: Панькова Дмитра, Моги Степана, Стгулка Степана та Тулатна Павла.—В Беньках пов. Жовква також через неосторожність з вогнем згоріла хата Ганни Гураль вартости 2500 зол.

Сконфісковано!

ХОЛОЇВСЬКІ ГЕРОЇ, а то Білоус, Федина, Мартинюк, Окис, Гольбер і Губерський напилися оноді в корчмі і рушили на місто показати свою парубоцьку енергію. Почали від того, що вибили вікна у латинського пароха а після цього ще купцям Цукерові, Кольові, Маркусові і Степанові Пасковi. Коли ще останній вилетів з хати та хотів затримати гольтіпаків, один з них тричі стрілив до нього. На щастя кулі хибили. Трьох членів тої кумпанії на другий день арештовано, а то: Білоуса, Федину і Мартинюка.

ДИВНІ РЕЧІ діються в світі, а про це свідчить отся подія. В Брицях коло Ходорова жив перед 30 літами Гринь Вівчарик. Одного дня виїхав він на відпуст до Кохавини і вже не вернув до дому. Австрійська жандармерія розпочала слідство, але нічого певного вислідити не могла. Та що в селі всі знали, що Гринь процесувався зі своїм братом Олексою, всі зачали говорити, що то Олекса убив Гриня і десь закопав його. Жандармерія арештувала його, а що не міг свідками доказати, де перебував того дня, коли загинув брат, то потягнено Олексу перед суд в Бережанах. Знайшлися свідки, які чули, як Олекса одного разу грозив свому братови смертю, а також були і такі, які посвідчили, що бачили Олексу з Гринем того дня, коли Гринь загинув. Суді присяжні признали Олексу винним і трибунал засудив його на кару смерти, яку цісар замінив на 20 літ тяжкого криміналу. Олекса не видержав кари — умер в криміналі, а його жінка вийшла другий раз заміж. Про Олексу світ забув. А от недавно прийшла до громади з Америки від польського конзуля вістка, що в Арґентині помер без потомків Гринь Вівчарик і цілий свій маєток в квоті кільканайцяти тисячів долярів записав свому братови Олексі. Що-йно тепер виявилася правда. А саме Гринь зле жив зі своєю жінкою, тому хотів її позбутися і потайки виїхав до Америки, а жінці і деяким людям сказав, що нібито їде на відпуст до Кохавини. В Америці Гринь доробився маєтку і записав братови, якого вже нема на світі. Очевидно спадок по Гриневи одержать діти Олекси, які тепер дуже бідують.

ЩЕ ПРО БАНДИТІВ. Оноді коло 10 год. вечером вдерлося трьох замаскованих бандитів з крісами до дати Івана Дениса в Долинянах пов. Городок Яг. Застрашили дулами домашних, зрабували 6 зол: господареви хати і як звичайно. пропали — В Писаровичах пов. Сянік невідомі злочинці замордували 50-літну Катерину Калитинську та її 20-літну дочку Осипу. Після морду підпалили бандити хату, щоб затерти слід злочину і оба трупи згоріли. Калитинських вбили мабуть сусіди, з якими вони процесувалися. — На купця Ґрінбавма з Присхати біля Золочева напав якийсь рабівник і погрожуючи револьвером зрабував йому 40 зол. Опришка того вже зловили. — На дорозі з Чорткова до Копичинець перейняли узброєні в кріси бандити Лабановичa Францішку та забрали їй 170 зол., після чого втікли.

І ЦЕРКВИ ОБКРАДАЮТЬ. У сьогоднішним числі містимо допись про святотацтво в Кривім повіт Скалат. Крім цього донесено нам ще про два подібні злочини: В Стремільчу повіт Радехів невідомі злочинці вдерлися до церкви. Окрім цього, що позабирали дорогоцінні, повнищили вони церковну установу та зруйнували вівтар. Знова ж в Трибухівцях коло Копичинець провізор Василь Башуцький розбив церковну скарбону і забрав з неї 596 зол. і 17 дол. Вреда арештували.

ТАКОЖ ДЕМОНСТРАЦІЯ. У місті Калькуті в Індиях лежить вже пятий день на подвірю князя 4 тисячі селян, які в той спосіб демонструють проти підвищення податку. Свояки приносять їм два рази денно їсти. Лютий князь уже кілька разів взивав своїх підданих, щоби опустили його подвіря, але ті заявили, що неуступляться і або згинуть або добються податкової знижки.

ЖИВЦЕМ ПОХОВАНІ. Іван Куляс і Степан Савицький добували на полях села Давенигород пов. Бучач пісок. При тій роботі викопали вони довгий підкоп і полізли до нього. Нагло берег підкопу завалився і земля засипала обох нещасливих копальників. Івана Куляса витягнено неживого, а Савицькому груди землі зломали праву ногу.

ФАРМАЗОНИ. Поліція львівська розіслала осторогу до всіх урядів львівського воєвідства з осторогою, що на ярмарках крутяться люди, які називають себе „фармазонами" і продають легковірним селянам безвартісні річи за золоті. Уважати отже.

НА „ШТАНДАР". Купець Горашек з Тихонова на Шлеську розлютився так дуже на екзекутора, який прийшов його ліцитувати, що вхопив прапор Т-ва Повстанців, який мав у себе в дома і хотів на його конець застромити нещасного ліцитатора. Той тільки з трудом уникнув каліцтва, а Горашка тільки з трудом розброїли і запровадили до арешту.

ЗВІРСЬКИЙ ВЧИНОК. В селі Костухні на Шлеську викрито незвичайно рідкий злочин. Отсе одна дівчина з тої оселі вродила без нічиєї помочі дівчину. Щоби оминути ганьби покритки, розпалила вона в печі і вкинула туди дитину. Мале згоріло зовсім — а нелюдську маму арештували щойно тепер.

НА МЕДВЕЖИЙ СПОСІБ. Учений большевицький Волков подає, що в деяких околицях Московщини, в яких царить голод і люди їдять хліб з трачиня — придумали селяни такий спосіб: Вони залазять на піч і лежуть цілими днями, нероблючи нічого. В той спосіб не працюючи не потребують богато їсти. Учений той каже, що в той спосіб засипляють цілі села. Ось до того, до наслідування звірів, допровадила селян большевицька господарка.

РАБУНОК НА ПОЧТІ. Незнані рабівники дісталися оноді нічю до уряду почтового в Мостах великих, вибивши діру в стіні. Забрали 12 тисяч зол., богато значків і кілька грошевих листів. Польські часописи пишуть, що поліція є вже „на тропє".

АДВОКАТКА Й ПУДЕР. Одна молода адвокатка в Парижі пудрувалась завжди так підчас судової розправи, що прязидент суду мусів їй звернути увагу. „Прошу пані — сказав він — ви псуєте порядок суду. Що раз то витягаєте зеркальце і пудер і причепурюєтеся. Я прошу вас, щоб ви більш цього не повтаряли". Ці слова так обидили адвокату, що вона розплакалася і сльози пострумкували її по лиці. Але як тільки вийшла на коритар від президента, виймила пудер і запопадливо почала пудруватися...

Надіслане.

Звичайні Загальні Збори пожарно-руханкового товариства „СОКІЛ" в Перемишлі відбудуться в пятницю, дня 21. грудня 1928 р. о год. 7. вечір в домівці Міщанської Каси. — Старшина.

Оказія! Продається футро-бекеша, крита сукном, з сивим футр. ковніром, в добрім стані. Перемишль, Борельовського 15. К. Століца.

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко.

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.